

ВИСНОВОК
антикорупційної експертизи проєкту постанови Кабінету Міністрів
України «Про внесення змін до Правил перетинання державного
кордону громадянами України»

Картка проєкту

Розробник проєкту постанови: Міністерство економіки України	Мета проєкту постанови – запровадження окремого порядку виїзду за межі України для членів виконавчих органів та керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки, функції з управління якими або корпоративними правами держави яких здійснює Кабінет Міністрів України	Проєкт постанови надіслано відповідно до § 37 ² Регламенту Кабінету Міністрів України
--	---	--

Резюме антикорупційної експертизи

За результатами проведення антикорупційної експертизи проєкту постанови Національне агентство ідентифікувало у його положеннях корупціогенний фактор, пов'язаний із встановленням нечіткої процедури пропуску через державний кордон членів виконавчих органів та керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки, функції з управління якими або корпоративними правами держави яких здійснює Кабінет Міністрів України, що може сприяти створенню умов для вчинення корупційних правопорушень.

Опис виявленого корупціогенного фактора

1. Встановлення або розширення дискреційних повноважень органу державної влади або особи, уповноваженої на виконання функцій держави, за відсутності визначення вичерпних випадків, підстав, форм, строків, порядку здійснення таких повноважень, контролю за їх здійсненням та відповідальності за можливі зловживання під час їх здійснення

Відповідно до норм ст. 2 Закону України «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України» (далі – Закон) документами, що дають право громадянину України на виїзд з України і в'їзд в Україну, є:

- паспорт громадянина України для виїзду за кордон;
- дипломатичний паспорт України;
- службовий паспорт України;
- посвідчення особи моряка;
- посвідчення члена екіпажу;
- посвідчення особи на повернення в Україну (дає право на в'їзд в Україну).

У передбачених міжнародними договорами України випадках замість документів, зазначених у ч. 1 цієї статті, для виїзду з України і в'їзду в Україну можуть використовуватися інші документи.

Нормами ст. 3 Закону встановлено, що перетинання громадянами України державного кордону України здійснюється в пунктах пропуску через державний кордон України після пред'явлення одного з документів, зазначених у ст. 2 Закону.

Правила перетинання державного кордону України громадянами України встановлюються Кабінетом Міністрів України відповідно до цього Закону та інших законів України.

Так, згідно зі ст. 3 Закону постановою Кабінету Міністрів України від 27.01.1995 № 57 затверджено Правила перетинання державного кордону України громадянами України (далі – Правила).

Проектом постанови пропонується внести зміни до Правил, доповнивши їх пунктом 2-13 такого змісту:

«2-13. У разі введення в Україні воєнного стану пропуск через державний кордон членів виконавчих органів та керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки, функції з управління якими або корпоративними правами держави яких здійснює Кабінет Міністрів України, яким в установленому порядку з дотриманням вимог п. 2 постанови Кабінету Міністрів України від 26.04.2022 № 481 «Деякі питання організації роботи працівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки на період воєнного стану» (далі – Постанова № 481) оформлене службове відрядження, здійснюється уповноваженими службовими особами Держприкордонслужби за умови виконання правил перетину державного кордону України».

Однак застосування юридичної конструкції «за умови виконання правил перетину державного кордону України» не дає змоги однозначно встановити перелік підтвердних документів, які перевірятимуть уповноважені службові особи Держприкордонслужби.

Водночас запропонована відсильна норма щодо необхідності дотримання вимог п. 2 Постанови № 481 при оформленні службового відрядження членам виконавчих органів та керівникам суб'єктів господарювання державного сектору економіки, функції з управління якими або корпоративними правами держави яких здійснює Кабінет Міністрів України, також ускладнює механізм контролю за правомірністю перетину кордону відповідними особами.

Так, згідно з вимогами п. 2 Постанови № 481 робота працівників, членів виконавчого органу та керівників суб'єктів господарювання за межами України допускається лише у разі *службового відрядження, оформленого в установленому порядку.*

Як наслідок, у впровадженні запропонованого проектом постанови регулювання вбачається відсутність чітко визначеного переліку документів, які вважатимуться достатньою та належною підставою для уповноважених службових осіб Держприкордонслужби під час прийняття рішення про пропуск через державний кордон членів виконавчих органів та

керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки, функції з управління якими або корпоративними правами держави яких здійснює Кабінет Міністрів України.

Відсутність прозорої процедури пропуску через державний кордон для пропонованої категорії осіб з чітко визначеними правовими підставами для перетину ними кордону на практиці призведе до можливих корупційних зловживань, а також сприятиме перетину кордону в умовах дії правового режиму воєнного стану військовозобов'язаними особами, які не передбачені у змінах до п. 2-13 Правил.

Рекомендація НАЗК:

у редакції пропонованих змін до п. 2-13 Правил встановити вичерпний перелік підтвердних документів для пропуску через державний кордон членів виконавчих органів та керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки, функції з управління якими або корпоративними правами держави яких здійснює Кабінет Міністрів України.

Висновок:

проект постанови містить корупціогенний фактор та потребує доопрацювання з урахуванням наданої рекомендації.

**Голова Національного агентства
з питань запобігання корупції**

Олександр НОВІКОВ

